

מספרי אנו במקום בן עומדות ואם אין
 הגקבות חסודות זרע תתיבם אמנו ליבם .
 צת' חת"ם בלקוטי ת' סי' כ"ו הביא צטס
 חכס אחד שהקשה לשיטת המרדכי דמומר
 אינו זוקק ליבוס א"כ יקשה למ"ד ללפחד
 זה מקושש מה טעמו צנות ללפחד אם
 הצנות בכלל צניס תתן נחלה ואם לאו
 תתיבם אמנו והא הוי מחלל שבת צפרהסיא
 ודינו כמומר ואינו זוקק ליבוס והשיב לו
 הגאון ז"ל דלא מלאנו כלל דהי' מחלל
 שבת צפרהסיא עיי"ש מה שהאריך בזה :

חייב סקילה וזה נראה ברור ופשוט צכונת
 התוס' ויש לה"ר לזה צדרך פלפול דהגה
 לכא' קשה בהא דהי' מ"ר מסופק בחיזה
 מיתה אמאי לא נשמע מצן סו"מ דדנה
 התורה ע"ש סופו דטומד על פר"ד ומלסמס
 את הצריות וכבר תמהו הראשונים הא
 רוצח מיתתו צסויף וא"כ אמאי דינו
 צסקילה ותו' צס' פענח רזא דיהרוג
 צשבת ומח"ש צסקילה עיי"ש וא"כ מוכרת
 דמח"ש צסקילה ומה נסתפק מרע"ה בזה :

אך י"ל דמשם א"ר די"ל דסופו ש"חלל
 שבת ויהרוג צפרהסיא ומח"ש צפרהסיא
 שפיר חייב סקילה מלד דהוי כעע"ז אך
 לפ"ז מוכרת עכ"פ דמחלל שבת צפרהסיא
 חייב סקילה וא"כ אמאי נסתפק מ"ר ע"ה
 צמקושש א"ו ככ"ל דהמקושש הי' צלנעה
 ואדרבא בזה נחזק עוד ספיקו דכיון דצן
 סו"מ נידן ע"ש סופו צסקילה א"כ מוכרת
 עכ"פ דמח"ש צפרהסיא נידון צסקילה וא"כ
 מדסתם הקצ"ה מחללי מות יומת נראה
 דהכא אין הפירוש חנק וא"כ י"ל דה"ה
 מח"ש צלנעה דינו צסקילה והקצ"ה
 הסכים על ידו דמחלל שבת דינו צסקילה
 וז"ל דרך חידוד צס"ד איברא דקו' הת'
 הג"ל בלח"ה לק"מ ויש לת' צכמה אופנים
 א' י"ל דנהי דכ' המרדכי דמומר אינו
 זוקק את חשתו ליבוס ה"ד היכא דלא מת
 מיתה צ"ד אכל היכא דנטשה מומר עי"ד
 שחילל שבת ונתחייב מיתה צצ"ד ומת ע"י
 צ"ד דהו"ל כפרה שפיר זוקק את חשתו
 כיון דצמיתה נתכפר לו והרי הוא כשאר
 ישראל ויש לעי' בזה לפמ"ש צסנהדרין
 (דף מ"ז ע"ב) דכפרה אימת הוי מבי חזי
 לערא דקצרא א"כ צשעת מיתה עדיין
 ליכא כפרה ולא היתה ראוי' צשעת נפילה
 ושזב אסורה עליו עולמית :

והנה לכא' יש לתמוה עליו שהשתמייט
 ל"י ד' התוס' צסנהדרין (דף
 ע"ח ע"ב) ד"ה לא שהקשו מה הי' מ"ר
 מסופק בחיזה מיתה יהרג הא סתם מיתה
 האמורה צתורה היא חנק ות' דמתוך
 הסברא הי' מדמה לעובד ע"ז דצסקילה
 כיון דמחלל שבת צפרהסיא ה"ה כעובד
 ע"ז עכ"ל הרי מצואר צתוס' דמקושש הי'
 מחלל שבת צפרהסיא אמנס לאחר העיון
 י"ל גצרא רצא אמר מילתא אין מזניחין
 אותו וי"ל דכונת התוס' היא להיפוך דהנה
 צחמת הקשה הג' רעק"א צנהש"ס שס
 דלפיי"ז מנ"ל לפי החמת דמחלל שבת
 צסקילה דילמא מח"ש צחנק ונהי דהקצ"ה
 אסכים טס מרע"ה וסקלוהו להמקושש
 דילמא ה"ט מטוס דהי' צפרהסיא ודינו
 כעוע"ז דהוא צסקילה אכל צלנעה אה"נ
 דמח"ש צחנק והוא תימה גדולה :

רבן נלענ"ד שאין כונת התוס' דמקושש
 הי' צפרהסיא דמנ"ל זאת להתוס'
 רק דהתוס' צאו לת' מה שעלה ע"ד מ"ר
 ע"ה להסתפק דמות יומת דהכא אין פירושו
 חנק רק סקילה ועי"ז כ' התוס' דמסברא
 הי' נראה לו דמחלל שבת צפרהסיא דינו
 כעוע"ז וחייב סקילה וכיון דהשי"ת אמר
 סתם מחללי מות יומת ולא חילק צין
 צלנעה לפרהסיא א"כ מוכח דמות יומת
 דהכא אין פירושו חנק ולכן נסתפק
 מרע"ה בזה ובחמת המקושש הי' מח"ש
 צלנעה והקצ"ה הסכים ע"י דמחלל שבת

אמנם למה דמצואר צפמ"ג צפתיחה
 כוללת לאות ח"צ אות פ"ט
 דהיכא דודאי תהי' מותרת לו אח"כ י"ל
 דאינה בכלל שא"ר צשעת נפילה א"כ גם
 הכא א"ש אך צל"ז י"ל דעיקר הכפרה
 צשעת

בשעת מיתה ולערא דקברא היינו להשלים הכפרה ויד"ג השגון המופלא מו"ה מרדכי מנחם מענדיל הערנו ד"ש להציא ראי' לזה דאל"כ יקשה ע"ד התוס' סנהדרין (דף ל"ה ע"א) ד"ה אין רליחה שכ' הטעם דא"ד שבת אפי' למ"ד מקלקל בחבורה פטור משום דהו"ל כפרה הו"ל תיקון לפמ"ש תוס' שבת (דף ק"ו) דלר"י צ"ע תיקון מיד ובלא"ה הו"ל בכלל מקלקל א"כ הכ"נ כיון דבשעת מיתה הו"ל מקלקל ורק דהכפרה הו"ל תיקון וקשה הא אין תיקון צ"ל מיד כיון דהתיקון רק ע"י הקבורה א"ו כנ"ל דעיקר הכפרה הו"ל המיתה ויפה העיר בזה :

ודרך פלפול י"ל דא"ר מזה לפ"מ שנראה להעיר דאע"ג דשיטת ר"ת ז"ל דס"ל דלר"י א"ס אין תיקון מיד הו"ל מקלקל ה"ד לענין חיובא דצוה שפיר י"ל דא"ס אין תיקון מיד בשעת הקלקול אינו חייב משום שבת אבל עכ"פ מודה ר"ת ז"ל דגם לר"י איכא איסור תורה כיון דיש מלאכה גמורה ומתקן בהמלאכה הו"ל איסור ומיושב בזה קושית העולם על המרי"ט שתי' דלכ"ן ל"ש צבוחט בשבת אעל"מ משום דלא יתוקן האיסור דעכ"פ תיקן להוליא מידי אצמיה"ח והקשו הא א"כ דל"מ ויהי' אסור מפרכסת לב"ג ולא יהי' תיקון מיד ולהנ"ל א"ש דזה לא אהני אלא להלילו מחיובו אבל לא לתקן את האיסור וצ"ה"ג פשיטא דל"ש ל"מ שישאר האיסור תורה רק להלילו מחיוב מיתה אדרבא אמרינן מהני כדי שיפגש כדי רשעתו וז"ב ופשוט :

ומעתה י"ל דא"ר מד' התוס' הנ"ל דיש כפרה מיד בשעת מיתה ואע"ג דלא הו"ל תיקון מיד י"ל ע"ז דהנה צ"אמת קשה למה לא כתבו התוס' בפשיטות דהתיקון הוא משום דהב"ד מקיימין המלוה דוצערת הרע מקרבך :

א"ד י"ל דה"י קשה להתים' דא"כ דלא יהי' תיקון אלא זה א"כ י"ל דחינה

מלוה מלך דהו"ל מלהצ"ע וא"כ ממילא ליכא איסור תורה מלך מקלקל ואע"ג דהו"ל עבירה שהזמ"ג כ"כ הפוסקים היכא דעבירה תלי' במלוה וא"כ דליכא מלוה ליכא עבירה אמרי' גם בזה מלוה הצ"ע וא"כ שפיר הקשו תוס' חיזה תיקון יש בזה דל"ל מלך תיקון מלוה כיון דהו"ל מלוה הצ"ע ואינו תיקון כלל וע"ז שפיר תי' דהו"ל תיקון מלך דאית לי' כפרה ונהי' דזה התיקון אינו מיד דצ"ח בשעת קבורה מ"מ שוב איכא איסור תורה וא"כ יש חיוב מיתה ג"כ מלך תיקון מלוה דא"ל דהו"ל מלוה הצ"ע כיון דהו"ל זמ"ג וא"ל דהעבירה צ"ל ע"י המלוה ז"א דאפי' א"כ דליכא מלוה ג"כ הו"ל עבירה מחמת התיקון דכפרה דאע"ג דאינו תיקון מיד מ"מ הו"ל איסור תורה כנ"ל ושוב אמרי' דהו"ל תיקון מיד מחמת המלוה כנ"ל וז"ג דרך פלפול :

איברא דבעיקר הד' א"כ דתיקון מלוה הו"ל תיקון ל"ש בזה כלל ענין דמלוה הצ"ע כיון דתכלית המלוה שיתבער הרע מישראל וזה נעשה וא"כ אע"ג דהו"ל ע"י עבירה נעשה המלוה ואין בזה ענין לפסול המלוה ועי' ברש"א שבת (דף ק"י) שכ' צ"אמת דהו"ל תיקון מכח שנתבערו מן העולם עיי"ש :

אזנן התוס' ז"ל לא נחתו לזה כלל וס"ל דהתיקון הו"ל משום כפרה וע"כ כדצרינו הנ"ל דאיכא כפרה גם בשעת מיתה אלא דבשעת קבורה הו"ל גמר הכפרה ויש להאריך בזה ואכ"מ :

(ב) **ד"ר** בפשיטות לפ"מ דקיי"ל דכל המומתין מתודין א"כ פשיטא דהמקושש דמת מיתה צ"ד צודאי עשה תשובה קודם שמת ושוב היא זקוקה ליבוס וכ"כ הג' בעל חת"ס ז"ל בעלמו וא"כ אין הכרח מכ"ז לומר דלא הו"ל מח"ש בצרהסיא אך לאחר העיון עדיין יש להעיר לר"א דס"ל ציבמות (דף ק"ט ע"א) דהמגרש את אשתו והחזירה אסורה על אחיו כיון דנאסרה עליו פ"א דס"ל נשואין הראשונים מפילים ולכו כיון דנאסרה עליו פ"א צתייס אבורה

חסורה עליו עולמית עיי"ש וביצמות מ"א
 ע"א וא"כ נראה דה"ה צמי שנעשה מומר
 כיון דלדעת המרדכי מומר אינו זוקק
 את אשתו א"כ נאסרה עליו אז משום א"א
 שלא במקום מלוה שוב אסורה עליו עולמית
 וזה ודאי אין לומר כיון דבמומר פקע
 אחוה גם איסור אשת את ליכא וא"כ לא
 היתה אסורה עליו כלל בשעה שפקע אשת
 יצמין ז"א דזרור הדבר דרק לענין יבום
 דתלוי בנחלה זריך להיות את אשר הוא
 בגדר נחלה אבל לענין איסור אשת אחיו
 ה"ה בכלל אחיו לכ"ע והארכנו בזה במק"א
 ואכ"מ :

ובזה נסתרו כל התירולים הכ"ל דמה
 בכך דמיתה מכפרת אי עשה
 תשובה כיון דמ"מ הי' מומר ונאסרה עליו
 שעה אחת שוב אסורה עולמית ואפי' א"כ
 כתי' הח' בת' חת"ס שס דבפ"א לא נעשה
 מומר עדיין לא יתישב לפמ"ש צ"ס נפ"ח
 למורי הג' ז"ל בשם רבינו הקדוש מגור
 זללה"ה דהא דס"ל לתוס' דבפ"א לא נעשה
 מומר אין הכונה דלא נעשה מומר כלל
 דבשעת עשיית העבירה זודאי הוא מומר
 רק דאין מחזיקין אותו למומר אח"כ וא"כ
 כיון דעכ"פ הי' מומר בשעת עשיית
 העבירה שוב נאסרה עליו עולמית וא"כ
 הדר"ל קוסית הח' הכ"ל :

ועלה מדעתי להעיר בדבר חדש דהנה
 התוס' יצמות (דף ט"ז ע"ב) הקשו
 בכל שומרת יבם שקיבלה קידושין מאחר
 נימא דפקעה זיקה כיון דאסורה משום א"א
 ותי' כיון דאפשר לגרשה לא פקעה זיקה
 והכונה נראה כיון דא"כ לא פקעה זיקה
 יהי' כופין אותו לגרשה וא"כ צידו ליבמה
 ולא פקעה זיקה :

וביעתה י"ל דה"ה לר"א דס"ל נשואין
 הראשונים מפילים ואם נאסרה
 עליו פ"א שוב אסורה עליו עולמית ה"ד
 בגירשה כיון דאין צידו לקדשה שפיר
 אמרינן כיון דנאסרה עליו פ"א שוב אסורה
 עליו לעולם משא"כ שנעשה מומר כיון
 דצידו לשוב לא פקעה זיקה עדיין וכשכב

אח"כ בתשובה ה"ה זקוקה ליבום כיון דהי'
 צידו לשוב :

אמנם העיקר בזה דר"א אינו אוסר
 אלא בגירשה דהוא פטור מיבום
 והפקעת הקידושין שלא שייך עוד יבום
 צ"א היכא דגירשה משא"כ שנעשה מומר
 דאינו הפקעת היבום אלא גורם אחר כל
 שנסתלק הגורם יש חיוב יבום והוי כמו
 שיש לו בנים ומתו הבנים דפשיטא דזקוקה
 ליבום אף לר"א דנשואין מפילים אע"ג דבשעה
 שהי' לו בנים לא הי' שייך יבום ויש עוד
 לעי' בזה ואכ"מ :

ומה שיש לומר עוד דהמקושש לא הי'
 דינו כמומר עפ"מ שראיתי להג'
 בעל פנים יפות ז"ל פ' שלח שכ' על
 הא דאמרו חז"ל גבי מקושש שמלאוהו
 מקושש והתרו בו ועדיין הוא מקושש
 ולריך לדקדק דלענין מה כתבה התורה
 שכבר התחיל להיות מקושש קודם התראה
 וכ' לפרש דלמ"ד דמעביר ד' אמות צרה"ר
 הוי קמ"ל קרא דאע"ג שהתרו בו לאחר
 שהעביר שתי אמות שלא יגמור המלאכה
 הוי התראה אף שבתחילה הי' עקירה בלא
 התראה מ"מ כיון שהתרו בו לעשות הנחה
 מיד קודם גמר ד' אמות הוי התראה וכן
 למ"ד קולר כיון דקיי"ל דשיעור קלירה
 הוי גרוגרת א"כ י"ל דמיירי שהתרו בו
 לאחר שהתחיל לקלור קודם שגמר השיעור
 ואחר התראה גמר שיעור המלאכה חייב
 עכ"ל הזהב מצוה מד"ק דבר חדש דבכל
 עבירות שלריך התראה די אם מתרין אותו
 צעת גמר המלאכה כיון דצידו שלא לגמור
 וע"ז הוא מויד והתראה א"כ שפיר הו"ל
 כאלו עובר כל העבירה בהתראה :

וביעתה י"ל דאע"ג דלענין הח"מ די
 התראה בסוף העבירה אבל
 מומר לא הוי כיון דלא עשה כל העבירה
 במויד ובהתראה ואפי' א"כ דגם בפ"א
 נעשה מומר ה"ד אם עושה כל העבירה
 בהתראה :

אך באמת בעיקר ד' הגאון ז"ל יש
 לעי' מד' התוס' סנהדרין (דף פ"ז
 ע"ב

שפיר אמרינן דהתראה קודם גמר העבירה מהני משא"כ בשאר איסורים גם הג' בעל הפלאה ז"ל מודה דלריו"ח לריך להתרות בתחילת העבירה כיון דאתחלתא דאיסורא הוא והחיוב הוא על כל הזית לריך שיטעשה כל העבירה בהתראה :

אך בחמת אכתי קשה על דברי בעל הפלאה ז"ל מד' הרשב"א ח' שבת (ד' ג' ע"ב) דהא דאיבעי' לן בגמ' בהוליא ידו מלאה פירות לחוץ ואסיקנא ואב"א לעולם לא תפשוט כאן בשוגג כאן במזיד וכ' הרשב"א דזה"ל וא"ת ומ"ט לא תפשוט כאן בשוגג כאן במזיד [כונתו נראה כיון דבשוגג אתה מתיר להחזירו ע"כ דחיישינן דאתי למשדי ואתי לידי חיוב סקילה אי"כ ה"ה במזיד לשרי מה"ט וא"י אמרה דבמזיד אין לנו משגיחין ע"ז א"כ אכתי תפשוט דס"ב וע"י ברש"י ז"ל מ"ש בזה] איכא למומר האי דבסמוך במזיד גמורה הוא דאי שדי להו אתי לידי חיוב סקילה מוזתר זהיר ה"י אצל בשוגג מעיקרון אע"ג דאידיכר כיון דאינו מתחייב סקילה ואפי' כרת נמוי לא מחייב לא זהיר צ"י כיון דאית לי' טרחא יתירא למנקט ידו הכין כולי יומא עכ"ל מבואר מד"ק דבשוגג צעקירה אע"ג דהו"ד בהנחה ליכא חיוב כרת כיון דעל תחילת ה"י שוגג אע"ג דצעקירה לחודא בודאי לא עביד איסור דאורייתא מ"מ כיון דהחיוב הוא ע"י שניהם לריך שיהי' מזיד על כל המלאכה ול"מ מה שמתכוין צו עתה שאם יניח ברה"ר יהי' ח"מ כיון דגם חיוב כרת ליכא בזה ע"כ דלענין ח"כ אמורי' דמה שעשה בלא כונה הוי כלא עשה כלל דכללא הוא דלחייב את האדם מלקות או כרת לריך שיטעשה במזיד ונהי דחייבה רחמנא קרבן בשוגג מ"מ כשבאין לנו לדון על חיוב מלקות או כרת הו"ל כאילו לא עשה כלל מעשה זו וא"כ הוי הנחה בלא עקירה וא"כ מומילא ליתא לד' הפנים יפות כלל :

אך מפני שקשה להחליט טל רבינו הגדול בעל הפלאה ז"ל שנגעלס ממונו כ"ז נללענ"ד

ע"ב) צד"ה גניבה אתחלתא דמכירה הוא שהקשו אמאי מקטלו לריו"ח הא מצי למימר לפוסלו לעדות באלו וכ"ת דבעי התראה אי"כ לחזקי' אמאי פטורין ועיי"ש צת' שכ' בזה"ל ואפשר דלחזקי' לא בעי התראה ולריו"ח בעי עכ"ל ול"כ כונתם בזה :

ונראה דכונתם ז"ל דבחמת יש לעי' בזה אי עדי גניבה לריכין להתרות צו צטעת גניבה על הח"מ כיון דעיקר הח"מ הוא על המכירה אי"כ די שעדי מכירה מתרין צו לאמור דע שהגונב ומוכר חייב מיתת צ"ד וכיון שקיבל עליו התראה ומכר אחר התראה לריך להיות ח"מ אך התום ס"ל דז"א דלריך שיהי' כל העבירה שטעשה בהתראה לזה כתבו דזה תלי' בחזקי' וריו"ח דלחזקי' דס"ל גניבה בפני עצמה ומכירה בפני עצמה אי"כ עיקר הח"מ הוא על עצירת המכירה לזה בגניבה ל"ס התראה על הח"מ אצל ריו"ח דס"ל גניבה אתחלתא דמכירה הוא והחיוב מיתה הוי על שתיהן לריך להתרות גם בגניבה דאל"כ אינו נהרג כיון דגניבה ה"י בלא התראה מיתה כנלענ"ד ברור בפ"י ד' התום אי"כ מבואר מד' תום' דלריך התראה על כל העבירה והתראה על גמר העבירה לחודה לא מהני :

אך י"ל דזה תלי' בפלוגתת ריו"ח ור"ל אי ח"ש אסור מה"ת דלריו"ח דס"ל ח"ש אסור מה"ת אי"כ הח"ש הראשון ג"כ הוי חלק מן העבירה ושפיר לריך שכל האיסור יהי' בהתראה משא"כ לר"ל דס"ל ח"ש מותר מה"ת אי"כ כשאובל כזית איסור צכדי ח"פ עיקר האיסור הוא על הגמור וכיון שמתרין צו אז סגי דהוי כאילו עביד כל העבירה באיסור ומלאתי להג' מקאליש ז"ל צס' אמרי בינה דיני בצ"ח ס"ב הביא ד' הפלאה והוא כתב מסברא לתלות הדבר בפלוגתת ריו"ח ור"ל ותמהני על גודל בקיאתו שלא הרגיש מד' תום' הנ"ל ומעתה י"ל דרבינו הפלאה ז"ל לא קאמר אלא באיסורי שבת דח"ש מותר מה"ת לכ"ע אז

שללענין דגם הוא ז"ל מודה דאם הי' שוגג בתחילת העבירה פשיטא דאינו חייב על הגמר כיון דשוגג לענין חיוב הוי כמאן דלא עבד כלל ועי' בתוס' מכות (ד' ע"ז ע"ה) סוד"ה אי דקטלה קילבד"מ עיי"ש :

אמנם כונת הגאון ז"ל באם הי' מויד מתחילה ועד סוף רק שלא התרו בו אלא לבסוף וקמ"ל עיקר דלא צעי התראה בתחילת העבירה דוקא וא"ל דהי' יכול לומר תמיד שוגג הייתי על תחילת העבירה ז"א דכיון דהתרו בו דע שאם אתה מויד על תחילת העבירה כשתגמור תתחייב מיתה או מלקות והוא קיבל עליו התראה הרי מודה שהי' מויד בכל העבירה ואין זה מקריא עפ"י עלמו כיון דעתה נתחייב עפ"י עדים וכמוש"כ האחרונים לענין קושית השאג"א משוחט את הפסח על החמץ כיון דקיבל עליו התראה לא אמרינן שמה בטלו כיון דהודה דלא בטלו וכן מוכרחין לנו לומר לפ"ד הפנ"י גיטין סוגיא דתו"ז שהקשה למה לריך זמן מולד ז"א הא אפי' אי ליכא גיטא בידה נאמנת לומר שנתגרשה לרה"מ דאשה שאמרה לבטלה גירשתני נאמנת ותי' כיון דקיבלה התראה שוב אינה נאמנת לומר שנתגרשה אע"ג דהוא ע"י עלמה ע"כ כדאמרן דזה לא מקריא ע"י עלמה וכן יש עוד ראיות מהרבה דוכתין והארכנו בזה במק"א ואכ"מ הבל היכא דאומר באמת דהי' שוגג על תחילת האיסור אז פשיטא ז"מ התראה על סוף העבירה לחייבו וכמו"ש הרשב"א ז"ל :

ובעתה אין כאן סתירה כלל מד' התוס' סנהדרין שזכרנו לעיל דשפיר כתבו התוס' דלריו"ח דס"ל דגניבה אתחלתא דמכירה הוא לריכין להתרות אותו על הגניבה דאל"כ יכול לטעון דהי' שוגג על הגניבה וממילא לא נתחייב על המכירה ולחוקי' דס"ל גניבה לחודא קאי ומכירה לחודא קאי י"ל דא"ל להתרות על הגניבה כלל דאפי' בשוגג על הגניבה אם הזיד על המכירה ח"מ דח"מ הוא רק על

המכירה והפלאה ז"ל לא קאמר אלא אם לא התרו אלא לבסוף והודה שמויד הי' גם בתחילה אבל בזה מודה הוא ז"ל דלריכין להתרות בו בתחילת העבירה דאל"כ יכול לומר תמיד שהי' שוגג על התחלת העבירה וא"ח מיתה , הארכנו בזה מפני שלא מלאתי עוד הד' בס' האחרונים והוא כלל גדול בדיני נפשות אמרתי לבאר הלכה ענין דהקלושה בזה :

במדבר רבה בקרא דיפקוד וגו'

הרוחות לכל בשר אמר משה כיון שבנות ללפחד זכו בדין ובנות יורשות הגיע העת שאתבט הגדולה בעבור בניי וכו' ולכאו' תמו' מאוד מה ענין זה לבנות יורשות כיון דמרע"ה תבט הגדולה בעד בניי הזכרים ולא ראיתי מי שנתעורר בזה :

ויצוה שללענין דזה ונקדים ביאור הענין אמאי באמת איכא הבדל בין בניי לבנות ובנים קודם לנחלה והנה בתורה"ק בסדר נחלות כתיב ואל בניי תדבר לאמור ואיש כי ימות וכן אין לו והעצרתם את נחלתו לבתו ואם אין לו בת ונתתם את נחלתו לאחיו ול"כ אמאי צבת כתיב לשון העברה ודרש חז"ל ידוע אך ל"ע דא"כ אמאי באחיו כתיב ונתתם" הא לא קייס אף לבת ועי' ברמב"ן ז"ל שכו' בזה"ל קבלו רבותינו כי האב יורש את בנו כאשר אין למת זרע והכתוב לא הזכיר זה והטעם כי במשפטי הירושה כל נחל מנחיל כי הקורבה שיה וכוין שאמר הכתוב כי הבן יורש את האב גם האב יורש את הבן ועוד כי הירושה היא בשלשלת הזרע ביו"ח לא בלדין א"כ ונתתם את נחלתו לאחיו משמש נחלה שהאב יורש את בנו בקצר ונמנו תבוא לאחים אבל לא רלה לומר אם אין לו בת ונתתם את נחלתו לאביו כי דרך ברכה ידבר ולא בנכרתים עכ"ל והנה עם כל אריכות דה"ק עדיין אינו מתורץ כל לורכו מה שלא נזכר בתורה"ק כלל ירושת האב ויותר יפלא לענין דשגס ירושת הבן לא